Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 118 (2365) ■ Четвер, 6 липня 2000 року ■ Ціна договірна

Народження амурського тигреня Тимура в Ялтинському приватному зоопарку — важлива подія. В усьому світі залишилося лише 400 тварин цього виду, 200 з яких мешкають в зоопарках, тому кожний такий випадок реєструється міжнародними організаціями.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

■ 1415 р. Спалено мислителя, діяча Реформації, національного героя чеського народу Яна Гуса. Шевченко присвятив йому поему «Єретик».

■ 1885 р. У Ромнах (Сумська обл.) народився режисер, засновник Камерного театру в Москві Олександр Таїров. Творчу діяльність починав у Києві.

■ 1958 р. Відкрито Виставку досягнень народного господарства УРСР (тепер — Національний виставковий центр).

6 липня

І швець, і жнець...

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 5 липня

Такими словами означив повноваження Державного комітету із земельних ресурсів народний депутат України Сергій Сас, один з авторів альтернативного проекту Земельного кодексу. Перед ним з урядовим проектом Земельного кодексу виступив голова Держкомзему Анатолій Даниленко. Він виклав основний зміст положень законопроекту, послався на позитивні висновки науковців і практиків.

Сергій Сас виклав бачення проблем земельного законодавства фракцією «Батьківщина» і піддав критиці ряд положень урядового законопроекту.

У співдоповіді голова Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Катерина Ващук зробила спробу об'єктивно оцінити обидва законопроекти. Зазначалося, зокрема, що у 80 відсотках положень проекти збігаються. Скажімо, на її думку, продубльовано по суті або частково норми про право власності на землю фізичних, юридичних осіб, територіальних громад, держави.

(Закінчення на 2-й стор.).

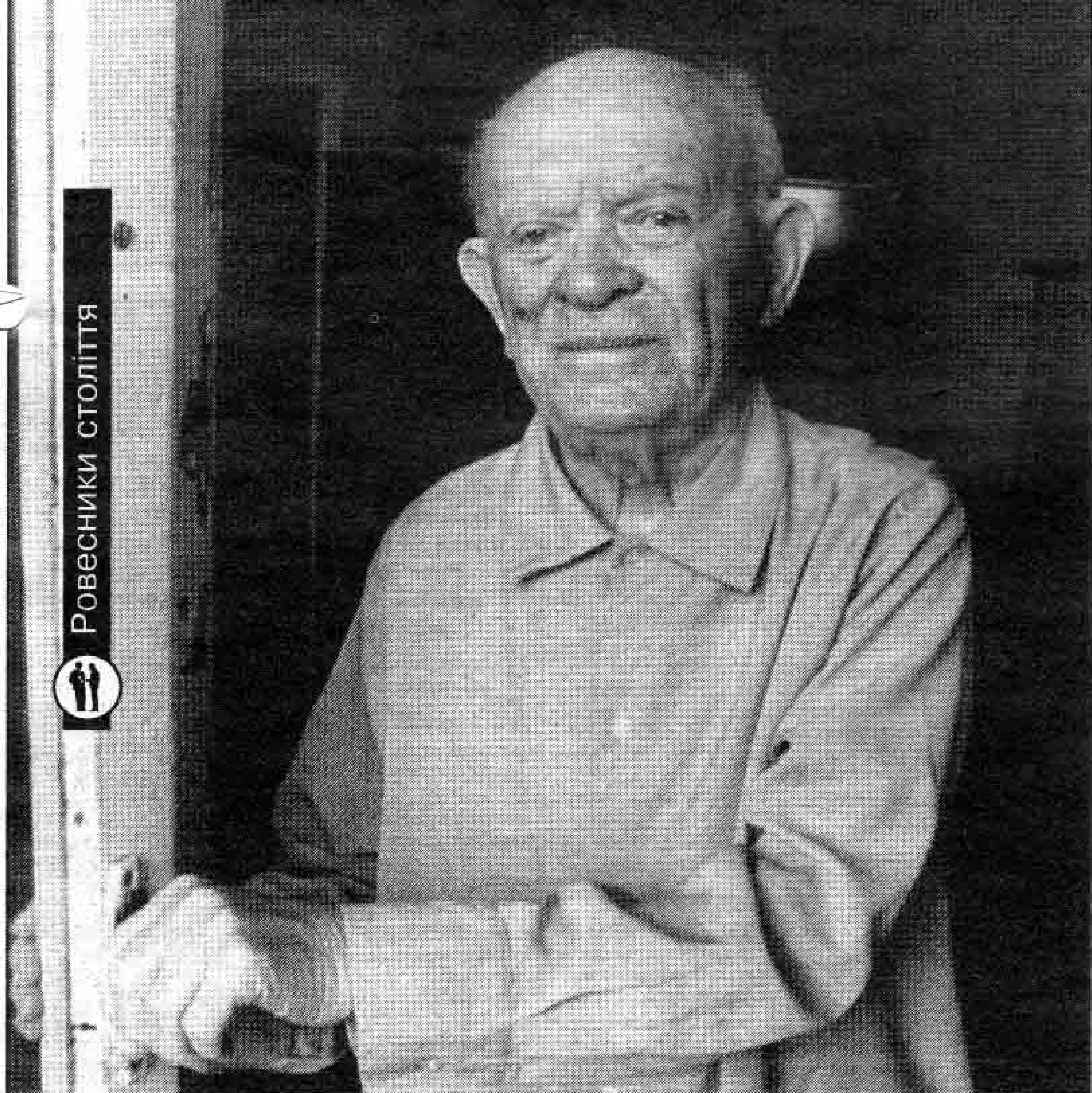
Референдум — у нас, точка зору — у них

Україна сама, без реальної необхідності, провокує підвищену увагу до себе Парламентської Асамблеї Ради Європи. Так прокоментував на прес-конференції член парламентської делегації України в ПАРЄ Сергій Курикін (фракція зелених) стурбованість асамблеї ситуацією довкола втілення у життя підсумків всеукраїнського референдуму та можливість проведення у ПАРЄ дострокових дебатів щодо України у вересні цього року. С. Курикін відзначив: те, що КС спочатку оприлюднив висновок за президентським законопроектом, не повинно було стати приводом для його включення до порядку денного п'ятої сесії ВР до прийняття рішення по другому, депутатському, законопроекту.

На думку голови парламентської делегації України в ПАРЄ Бориса Олійника (фракція КПУ), нині є труднощі з упровадженням наслідків референдуму і «назріває напруга». Доповідачів від ПАРЄ бентежить те, що деякі політичні сили вважають за необхідне приймати лише президентський законопроект про внесення змін до Конституції.

Під час зустрічі з доповідачами ПАРЄ Ханною Северинсен і Ренатою Вольвенд українська парламентська делегація звернулася з проханням не приймати будь-якого рішення про проведення у вересні термінових дебатів щодо України до винесення КС висновку щодо депутатського законопроекту.

КАРМАЗІН не заздрить КАРАМЗІНУ

Ровесники століття

Ми півроку ведемо рубрику «Ровесники століття», шкодуючи, що на сто літ припадає по сто рядків, а це мало. Ось Аврам Мойсейович Кармазін. Він пригадує своє століття майже цілком, в деталях, тут йому позаздрив би сам Карамзін (за співзвучністю, а міг бути інший історик). Це корисно не для виправдання історії, а заради розуміння: чому XX вік, що починався надіями на світову справедливість, зрадив сам себе, і мрію про справедливість перемогло право сильних. А ніби ж не найгірші уми йшли в юристи: Ленін, Керенський. Аврам Мойсейович теж пішов, хоч потім це довго не було потрібно. Це важливо для нас: адже на схилі століття знову повернулися часи юристів.

(Закінчення на 8-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

! У номер

Долю «Укриття» вирішують донори

Учора в Берліні в рамках другої конференції країн — донорів Чорнобильського фонду відбулося засідання робочої групи «великої сімки» за участю української делегації, очолюваної Прем'єр-міністром України Віктором Ющенком. Головна тема конференції — спільні дії міжнародної спільноти в реалізації проекту «Укриття». Планують, що саркофаг буде відремонтовано до 2005 року. Проте на першій конференції вдалося зібрати тільки 393 млн. доларів. З огляду на те, що проект оцінюється в 768 млн., нині Київ сподівається почути підтвердження про надання 300 млн. доларів і заяву про виділення ще 75 млн. доларів.

Як повідомило Бі-бі-сі з посиланням на представника німецького уряду, донори вирішили додатково надати ще 600 млн. доларів для вжиття нових заходів безпеки на ЧАЕС. На думку спостерігачів, цих коштів буде достатньо, аби фінансово забезпечити реконструкцію саркофага.

Приємного вам відпочинку!

Не дали пропасти «Колосу»

З початку сезону у санаторії «Золотий колос», що на Буковині, відпочило понад 600 хлопчиків і дівчаток з послабленим здоров'ям. До кінця літа, **як повідомляє наш власний кореспондент Василь Бабух,** цей лікувально-оздоровчий заклад прийме ще стільки ж відвідувачів.

Протягом тривалого часу «Золотий колос» пустував — через безгрошів'я путівки стали недоступними для пересічних буковинців. Та цього літа закладу допомогла Чернівецька обласна рада, яка вирішила оздоровити тут дітей з радіаційно забруднених зон області.

Оздоровлюють дітей з радіаційно забруднених зон і в туристичному притулку «Німчин», розташованому в Буковинських Карпатах.

Я вам пишу...

Якби ми могли літати!

Ми з чоловіком пересуваємося на інвалідних візках. Деколи нам доводиться звертатися у справах в різні установи. Але потрапити туди не можемо, бо ніде не передбачено спеціальних під'їздів для таких, як ми. Тому чекаємо, доки якась чуйна людина допоможе — викличе для нас потрібного спеціаліста на вулицю. Немає підйомників в автобусах, електричках. І через це світосприйняття інваліда обмежене одним населеним пунктом. Це — проблема для інвалідів не тільки нашого селища, а й усієї України. Тож подбайте про нас!

Ніна АЗАНКОВА-КИБУКЕВИЧ.

смт Рокитне Рівненської області.

■ Учора у Вітебську відкрився IX Міжнародний фестиваль мистецтв «Слов'янський базар».

■ З початку грибного сезону в Україні від отруєння грибами загинули 112 осіб, в тому числі 33 дитини.

■ Через грози і шквальні вітри без енергопостачання у Львівській області залишився 231 населений пункт, у Миколаївській — 91.

■ Під час вибуху в селі Бондаренково (Крим) загинув 15-річний мешканець, який розбирав снаряд часів Великої Вітчизняної війни.

P. S.

Саркофаг планують відремонтувати до 2005 року

І швець, і жнець...

Ранкове і денне засідання 5 липня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

А за висновком науково-експертного управління Секретаріату Верховної Ради, з 229 збігається 180 положень.

Катерина Ващук переконувала депутатів, що комітет одержав законопроект фракції «Батьківщина» із запізненням і тому не мав можливості розглядати його одночасно з урядовим. Проте комітет прийняв рішення врахувати під час підготовки до другого читання проекту Земельного кодексу найсильніші, краще виписані положення законопроекту, поданого «Батьківщиною».

Депутати у виступах зауважували, що урядовий законопроект містить ряд статей, які суперечать Конституції України. Проте пропозиція комітету така: прийняти урядовий законопроект за основу і, враховуючи зауваження і депутатів, і голів рад усіх рівнів, котрі, до речі, подали свої пропозиції на 60 сторінках, підготувати документ на друге читання. Інакше рух землі буде такий, коли селяни за безцінь здають свої сертифікати, а на цьому накопичують свій уже, мабуть, і не первинний капітал спритні ділки. Вони — і швець, і жнець, і на дуду грець.

На ранковому засіданні присягу прийняли новообрані народні депутати. Вони обіцяли «виконувати свої обов'язки в інтересах усіх своїх співвітчизників». Бойовим хрещенням для них стали проекти Земельного і Податкового кодексів. Голова Комітету з питань бюджету Олександр Турчинов доповів про наміри підготовленого і поданого на розгляд проекту Податкового кодексу, про шляхи реалізації цих намірів у документі. Але зазначив, що поданий комітетом проект не вирішує саме нагальні антикризові проблеми для України і, на його думку, треба віддати перевагу законопроектові уряду.

Представляючи його на сесії, заступник міністра фінансів України Василь Регуцький сказав, що наміри — зменшення податкового тиску і забезпечення бюджетних надходжень, а також їх зростання — в уряду такі самі, як і в комітету. За його переконанням, створено спрощену, прозору, нейтральну, гармонізовану з європейським законодавством систему податків. Зокрема, Василь Регуцький навів дані: податок на прибуток планується в розмірі 20 відсотків замість чинних 30. Споживчий податок буде знижено до 15 відсотків. Неоподатковуваний мінімум становитиме 118 гривень. А той, хто одержує більше 540 гривень, сплачуватиме 20 відсотків податку. Заступник міністра фінансів передбачає, що у зв'язку зі зменшенням ставок податків знизяться доходи до бюджету на 4,7 млрд. грн. Частково поповнити бюджет покликане зменшення кількості пільг.

З іншими проектами Податкового кодексу виступили народні депутати Богдан Губський, Олександр Сергієнко, Юрій Кононенко. Співдоповідь зробив заступник голови Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Сергій Терьохін.

Депутати обговорили проект закону про особливості приватизації державного пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча».

Голосування з цих законопроектів — у четвер.

Світлана ПИСАРЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Діти, кошти, квоти

Вечірнє засідання 4 липня

Парламент розглянув проект закону про внесення змін до Кодексу законів про працю у зв'язку з прийняттям Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Заступник міністра юстиції Микола Хандурін зазначив, що до Кодексу законів про працю вносяться статті, які регулюють діяльність профспілок із захисту прав та інтересів працівників, встановлюють права профспілок у відносинах з власником, зобов'язують власника чи роботодавця відраховувати профспілковим організаціям 0,3 відсотка від фонду оплати праці на проведення культурно-масової роботи тощо.

Законопроект про внесення змін до статті 38 Закону України «Про статус суддів», за словами заступника голови Комітету ВР з питань правової політики Віктора Шишкіна, передбачає, що саме Верховна Рада зупиняє повноваження судді і дає згоду на його затримання чи арешт. Тобто пропонується спростити порядок притягнення суддів до кримінальної відповідальності.

Постанова Верховної Ради про невідкладні заходи щодо оздоровлення дітей у 2000 році, на думку її автора, народного депутата Катерини Самойлик, запізнилася принаймні на два місяці. За її словами, сьогодні мають змогу оздоровитися лише близько 10 відсотків дітей, тоді як дитячі санаторії заповнені на 60 відсотків. Але негайного оздоровлення потребують 2,5 мільйона дітей-чорнобильців, хворих на туберкульоз, сиріт, інвалідів та інших. Нинішнього літа пощастить відпочити лише 700 тисячам дітей. Якщо постанову буде прийнято, то ця цифра, можливо, збільшиться ще на 500 тисяч. З цією метою пропонується виділити з резервного фонду Кабміну додатково 20 мільйонів гривень. Альтернативну постанову з оздоровлення дітей на розгляд сесії запропонував голова Комітету ВР з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Віталій Черненко. Голосування з обох постанов заплановане на четвер.

Парламент розглянув законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів про посилення відповідальності за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Законопроект встановлює кримінальну відповідальність за незаконне виготовлення та розповсюдження літературних і мистецьких творів, комп'ютерних програм, баз даних, фонограм без погодження з автором.

Все наче добре. Одна біда: за цим законопроектом касети, диски зарубіжних виконавців і т. п. будемо не в себе виробляти за ліцензіями, а завозити готове. Отож ні робочих місць, ні податків з них не буде.

Законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, підготовлений народним депутатом Павлом Мовчаном, передбачає адміністративну відповідальність посадових осіб за порушення визначених законом квот застосування української мови у телерадіопросторі. Якщо цей законопроект буде прийнято, то чиновники, що порушують мовне законодавство, каратимуться штрафами.

Насамкінець заступник голови Комітету ВР з питань національної безпеки і оборони Микола Мичко запропонував на розгляд сесії проект закону «Про державні гарантії прав, соціальний захист військовослужбовців і громадян, звільнених з військової служби, та членів їх сімей». Та оскільки для реалізації положень цього законопроекту додатково потрібно знайти 237 млн. грн., то заступник міністра фінансів Володимир Матвійчук закликав депутатів зняти цей законопроект із обговорення.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Пройшли фахові бесіди щодо передумов

Триває робочий візит народних депутатів України — членів Тимчасової спеціальної комісії з підготовки та попереднього розгляду проекту нової редакції Цивільного кодексу України на чолі з першим заступником Голови Верховної Ради України Віктором Медведчуком до ФРН. Візит відбувається на запрошення німецького Фонду міжнародного правового співробітництва.

Як повідомляє парламентська прес-служба, пройшли фахові бесіди щодо передумов розмежування між цивільним правом та правом управління економікою приватно-правового регулювання та адміністративно-правових інструментів для втілення в життя громадських інтересів. Було розглянуто питання розмежування між цивільним правом та правом управління економікою в окремих галузях права. Зокрема, ліцензійного, банківського, страхового, біржового.

Віктор Медведчук зустрівся із заступником Голови фракції ПДС (Партія демократичного союзу) Вольфгангом Герке, спікерами з питань зовнішньої політики соціал-демократичної партії Зелених, Ліберальної демократичної партії. Відбулася розмова з німецькими журналістами. Перший заступник Голови Верховної Ради України виступив також перед членами Німецького товариства зовнішньої політики.

Прес-служба Верховної Ради України.

УКРАЇНА

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

м. Київ, 3 липня 2000 року. № 95

Про реєстрацію Тігіпка С. Л., Богатирьової Р. В., Бакая І. М., Сухого Я. М., Біловола О. М., Чорновола Т. В., Рябікіна П. Б., Калінчука В. А., Шіллера Р. І., обраних народними депутатами України в одномандатних виборчих округах замість депутатів, які вибули

Розглянувши протоколи окружних виборчих комісій про результати виборів народних депутатів України 25 червня 2000 року замість депутатів, які вибули, в одномандатних виборчих округах №36 (Дніпропетровська область), №41 (Донецька область), №64 (Житомирська область), №78 (Запорізька область), №99 (Кіровоградська область), №115 (Львівська область), №130 (Миколаївська область), №143 (Одеська область), №167 (Тернопільська область) та їх рішення про визнання народних депутатів України обраними, відповідно до статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України» і пунктів 18, 22 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати:

Тігіпка Сергія Леонідовича, 1960 року народження, інженера-металурга, міністра економіки України, безпартійного, який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №36 (Дніпропетровська область);

Богатирьову Раїсу Василівну, 1953 року народження, лікаря, юриста, наукового консультанта Президента України, члена Християнсько-демократичної партії України, яка проживає в місті Києві, обрану 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №41 (Донецька область);

Бакая Ігоря Михайловича, 1963 року народження, юриста, тимчасово не працюючого, члена партії «Демократичний Союз», який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №64 (Житомирська область);

Сухого Ярослава Михайловича, 1951 року народження, історика, заступника генерального директора по зв'язках з органами державної влади, громадськими організаціями відкритого акціонерного товариства «Мотор Січ», безпартійного, який проживає в місті Запоріжжі, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №78 (Запорізька область);

Біловола Олександра Миколайовича, 1962 року народження, лікаря, провізора, юриста, голову правління Державної акціонерної компанії «Ліки України», безпартійного, який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №99 (Кіровоградська область);

Чорновола Тараса В'ячеславовича, 1964 року народження, журналіста, головного редактора газети «Час», члена Народного Руху України, який проживає в місті Львові, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №115 (Львівська область);

Рябікіна Павла Борисовича, 1965 року народження, юриста, юрисконсульта товариства з обмеженою відповідальністю «Василь Кісіль і партнери», безпартійного, який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №130 (Миколаївська область);

Калінчука Василя Антоновича, 1941 року народження, вченого-агронома, заступника голови Одеської обласної державної адміністрації, члена Аграрної партії України, який проживає в місті Одесі, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №143 (Одеська область);

Шіллера Ростислава Ілліча, 1972 року народження, економіста-міжнародника, заступника голови правління Державного акціонерного спеціалізованого імпортно-експортного банку України, безпартійного, який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №167 (Тернопільська область).

2. Видати Тігіпку С. Л., Богатирьовій Р. В., Бакаю І. М., Сухому Я. М., Біловолу О. М., Чорноволу Т. В., Рябікіну П. Б., Калінчуку В. А., Шіллеру Р. І. тимчасові посвідчення народного депутата України після виконання ними вимог Конституції України і законів України щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності.

3. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України», надіслати її Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Тернопільській обласним радам для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

УКРАЇНА

ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

м. Київ

3 липня 2000 року. № 94

Про реєстрацію Салія І. М., обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України на повторних виборах в одномандатному виборчому окрузі №221 (м. Київ)

Розглянувши протокол окружної виборчої комісії про результати повторних виборів народного депутата України 25 червня 2000 року в одномандатному виборчому окрузі №221 (м. Київ) та її рішення про визнання народного депутата України обраним, відповідно до статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України» і пунктів 18, 22 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати Салія Івана Миколайовича, 1943 року народження, інженера-механіка, заступника голови Київської міської державної адміністрації — голову Комітету транспорту міськдержадміністрації, безпартійного, який проживає в місті Києві, обраного 25 червня 2000 року народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі №221 (м. Київ).

2. Видати Салію І. М. тимчасове посвідчення народного депутата України після виконання ним вимог Конституції України і законів України щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності.

3. Опублікувати цю постанову в газеті «Голос України» та надіслати Київській міській раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Хліб на експорт: за контрактами, через біржі

Проблема

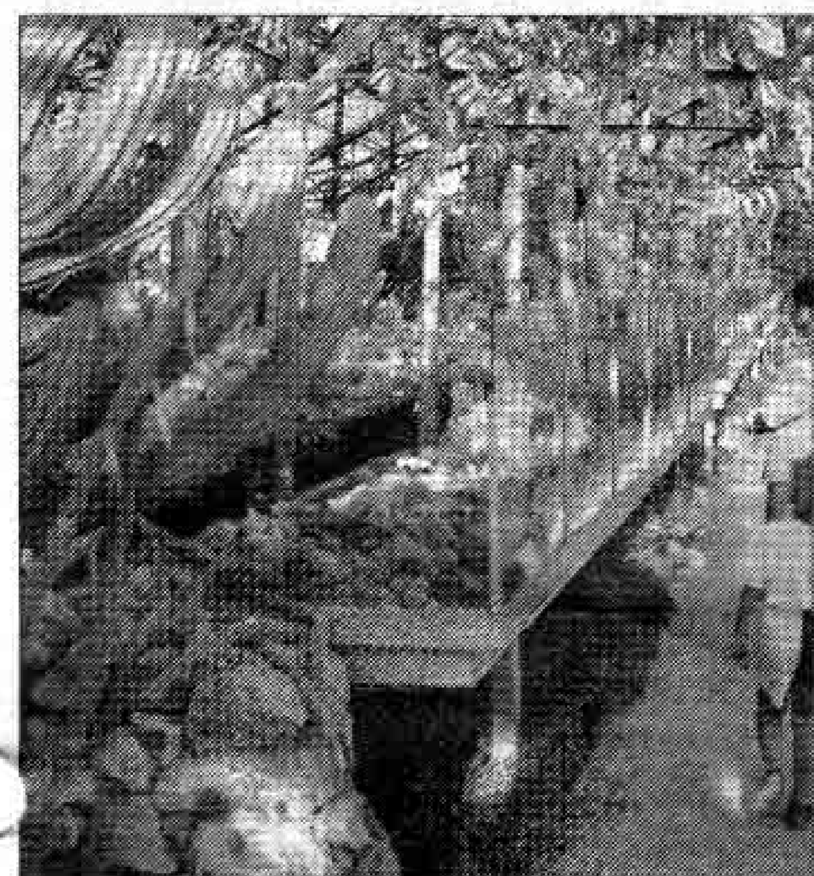
Президент України Л. Кучма підписав Указ «Про невідкладні заходи щодо стимулювання виробництва та розвитку ринку зерна». Чого варто очікувати від його реалізації, прокоментували для журналістів заступник голови адміністрації Президента Павло Гайдуцький, віце-прем'єр Михайло Гладій, міністр аграрної політики Іван Кириленко.

Відтепер держава закуповуватиме зерно у селян під так звану заставну ціну, яка складатиметься з собівартості та 10—15 відсотків прибутку. Державним агентом щодо заготівлі зерна виступатиме ДАК «Хліб України». На елеваторах цієї компанії хліб зберігатиметься протягом восьми місяців. За цей час виробник може знайти іншого покупця і перепродати товар. Розмір заставної ціни поки що невідомий. Фахівці Кабміну працюють над її визначенням.

Реалізація зерна виробниками і бізнесменами і на внутрішньому ринку, і на експорт проводитиметься тільки через біржі, тендери, аукціони. Вільного продажу за кордон відтепер не буде — тільки за контрактами через біржі, і то з урахуванням внутрішніх потреб. Кабмін зобов'язується повернути попередній борг державним структурам на закупівлю мільйона тонн зерна. 1,5—2 млн. тонн плановано взяти за рахунок пільгових кредитів переробним заводам, які закуповуватимуть зерно в запас. Досвід Києва показує, що міста можуть робити річний запас зерна 1,5—2 млн. тонн.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Саду квітнути, коли гроші є

Актуально

Відомий, і не лише в Україні, вражаючою колекцією субтропічних рослин Національний науковий центр Нікітський ботанічний сад, поглинуло море комерціалізації. Не від доброго життя керівники української перлини, поки сезон, намагаються заробити якомога більше коштів — бюджет, здається, зовсім забув про тамтешніх науковців. Їм не плачено за 4 місяці 1999-го і 4 місяці 1998 років. Тому Нікітський ботанічний сад, повідомив його директор Валерій Єжов, збирається відкрити на базі відреставрованого аспірантського гуртожитку готель «Нікітський». Відпочивальники зможуть зупинитися там за помірну, як для роздріб Південного узбережжя Криму, плату.

Це не перша спроба Нікітського ботсаду самотужки долати економічну скруту. Нинішнього року тут з'явився торговий дім «Нікітський сад». Результати роботи структури, яка веде збут, маркетинг, організацію виставкової діяльності, відчутні вже тепер. Вдалося розрахуватися за спожиту електроенергію, а з травня ботанічний сад більше «не висить» на картотеці.

Галина КВІТКА.

На знімку: у колекції Нікітського ботанічного — понад тисячу кактусів.

Фото автора.

Вітчизняний стиль

Літо — пивний сезон

На міжнародному фестивалі «Пиво-2000», який відбувся у Сочі, три з чотирьох представлених миколаївським «Янтарем» сортів пива отримали золоті нагороди. Це — «Адміральське», «Елітне» і «Янтар-Світле». Срібної нагороди удостоєний темний напій — «Чорний принц».

Швидкого підвищення якості пива миколаївці добилися завдяки новому інвестиційному проекту, який на заводі реалізує бельгійська компанія «Сан Інтербрю», світовий лідер пивної індустрії. За допомогою бельгійців вже впроваджена технологія фільтрації пивного сусла, що дозволила збільшити виробництво на 25 відсотків. А наприкінці червня на «Янтарі» було введено в експлуатацію 6 нових циліндроконічних танків, в яких значно скорочується термін дозрівання напою. І тепер «Янтар» має збільшити потужність ще на 30 відсотків. Узагалі ж після реалізації проекту компанії «Сан Інтербрю» миколаївці вироблятимуть 18 мільйонів декалітрів пива на рік.

Як зазначив генеральний директор заводу В. Бажов, у липні перед колективом підприємства стоїть нове завдання: наростити випуск пива і його реалізацію у літні місяці.

Наталія ШАЛАБОДА.

Миколаїв.

Це цікаво

Ще одна таємниця Хортиці

Неподалік балки Велика Молодняга на острові Хортиця юні археологи Запорізької школи №43 під керівництвом Максима Остапенка, провідного наукового працівника відділу археології Національного заповідника «Хортиця», завершили розкопки двох язичницьких святилищ доби середньої бронзи. Перше — у вигляді кола діаметром близько 15 метрів. Друге — трохи менших розмірів і являє собою макет яйця — символа всього живого.

Фахівці стверджують, що кожне з цих святилищ грало певну роль і відбивало окремий культ.

Як з'ясувалося, на другому святилищі була принесена в жертву тварина. Її було покладено в яму, засипано землею, а зверху камінням викладено загадковий символ. Потребує розгадки й обрамлення із каміння яйцеподібного святилища — зображення змії, яка охороняє Всесвіт.

А на початку 90-х (зовсім поруч — навпроти Совутиної балки) було виявлено язичеське святилище у вигляді кола з камінними закладами, що відноситься також до другого тисячоліття до нової ери. Не виключено, що всі ці святилища на Хортиці були зв'язані між собою і спільним культом.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

І таке буває

Побіг у кущі собі на клопіт

На великі гроші «влетів» прапорщик К. військової частини, що дислокується в селищі Селещина на Полтавщині. Він наїхав КамАЗом на легковик «БМВ», який стояв на узбіччі дороги. Його власник у цей час побіг у кущі. А коли повернувся — побачив своє авто вже побите у кюветі. Причини ДТП з'ясовує прокуратура Полтавського гарнізону.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Манна небесна у вигляді олії

Курйозний випадок стався в місті залізничників Ковелі. Водій мікроавтобуса, який перевозив 600-літрову діжку з соняшниковою олією, загубив її на одному з крутих поворотів. Від удару кришка з діжки вилетіла, і золотиста рідина вилилася на асфальт, зупинивши рух транспорту. А поки засмучений водій бідкався, спритні місцеві мешканці, на яких так несподівано впала манна небесна, почали черпати олію банками і відрами.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Не розплачуйтеся з повіями фальшивками

У Луганську трьом молдованинам не пощастило. Свій круїз сходом України хлопці змушені були закінчити у камері попереднього ув'язнення луганської міліції. Взяли їх на гарячому: у підголівникові заднього сидіння машини було знайдено понад 4 тис. фальшивих доларів. Мешканець Кишинева — студент комерційного інституту і господар легкового автомобіля «Мазда» — розповів, що фальшиві гроші угорського виробництва він купив у Кишиневі, заплативши за одну 100-доларову купюру 15 справжніх доларів.

До Луганська молоді люди прибули відпочити, побувавши перед цим у Донецьку, Маріуполі, Кривому Розі, Дніпропетровську. Там усе завжди проходило гладко, а от у Луганську їх підвела жінка. Купивши на один вечір повію, хлопці розплатилися з нею 100-доларовою купюрою. Дівиця такому заробітку зраділа і одразу ж побігла до обмінного пункту. Тут її й затримали. Трохи згодом було затримано й шахраїв. Якщо наступного разу палкі молдовські хлопці і захочуть здійснити черговий вояж містами, то для більшої надійності можна спробувати розплатитися фальшивками з гумовою жінкою. Вона мовчатиме.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

У номер

■ *Дніпропетровськ*

Терпінню настає край

У вівторок, о десятій ранку в Дніпропетровську розпочала роботу сесія міської ради. Перше питання, винесене на її обговорення — квартплата і тарифи на комунальні послуги, які вже досягли захмарних меж. Понад тисячу городян зібралося пікетувати міськраду, вимагаючи припинити знущання з народу. Дніпропетровці вперше на повний голос заявили тут, що в ранг політики нинішньої влади зведено неправду і обман. Пікетувальники, як інформує наш власний кореспондент Микола Нечипоренко, перекрили рух транспорту в центрі міста. Люди сповнені рішучості залишатися на місцях, поки до їхніх вимог не прислухаються.

■ *Вінниця*

Земля — діло святе

СЬОГОДНІ на сесії Вінницької облради депутати вдруге за останніх півроку вестимуть мову про реформування аграрного сектору економіки. В одній з найбільших сільськогосподарських областей держави розпайовано 1,2 мільйона гектарів землі, що належить нині членам 1740 формувань ринкового типу, створених на засадах приватної власності на землю та майно.

Прикро, але не обійшлося без конфліктів: у деяких районах власники земельних паїв дотепер «воюють» за свої права. До речі, як повідомив наш власний кореспондент Віктор Скрипник, частина з них так і не отримала сертифікати на свою ділянку землі. Проблемними залишаються питання виділення її працівникам соціальної сфери. І водночас значна частина земель запасу залишилась, як на гріх, не засіяною.

■ *Одним абзацом*

■ Вибори депутата до Херсонської обласної ради у Нижньосірогозькому районі, де найбільше голосів набрав голова облдержадміністрації Олександр Вербицький, територіальна виборча комісія визнала недійсними.

■ З початку року на території Великої Ялти сталося понад 100 пожеж, у результаті яких загинуло сім осіб, а збитки становлять понад 83 тис. грн. Із настанням спеки загроза виникнення пожеж зросла: щодня надходять сигнали про загоряння на схилах лісистих гір Криму.

■ Обласне свято «Пісні Маріїної долини» відбулося в селі Черняківка, що на Полтавщині, де минули дитячі роки уславленої Марії Башкирцевої. Своїм непересічним талантом вона в середині минулого століття покорила Париж і його творчу богему.

■ 52 метри залізничних рейок вкрадено з діючої залізничної одноколійки, яка з'єднує райцентр Олександрію з Балахівським вуглерозрізом державної холдингової компанії «Олександріявугілля».

■ У приміській зоні Кіровограда злочинець напав на 76-річного пенсіонера, який пас корову. Ударив металевою трубою по голові й зник, захопивши рогату здобич. Та ненадовго. У міліції затриманий зізнався, що вчинив напад з метою заволодіти коровою, яку потім сподівався продати.

■ Фермери Херсонщини звернулися до уряду та Президента з проханням допомогти їхньому колезі Віктору Тримбачу, проти якого порушено карну справу. Захищаючи власне обійстя, він застрелив трьох злодіїв, котрі вивели з ладу електротрансформатор, щоб поживитись металом. Асоціація фермерів області оголосила про збирання коштів на послуги адвоката для захисту Тримбача в суді.

■ У ММЦ «Артек» триває восьмий Міжнародний дитячий кінофестиваль «АртеКІНО», на якому традиційно велике дитяче журі (нині тут відпочиває 4 тис. хлопчиків і дівчаток) визначає фільми-переможці у номінаціях «Найдобріший», «Найвеселіший», «Наймудріший», «Найцікавіший» і «Най-най» фільм. Паралельно відбувається й анімаційна програма фестивалю «Крок», який теж вже полюбився дітворі.

■ Житомирський міськвиконком запровадив коригуючі коефіцієнти в розрахунку плати за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами. Тепер ті, хто рекламує продукцію вітчизняних підприємств, платитимуть на 30 відсотків менше. А якщо це ще й житомирські вироби — знижка 50 відсотків. Натомість, за рекламу товарів зарубіжного виробництва плата порівняно з розрахунковим тарифом зростає втричі, а за використання іноземної мови — у десять разів.

За повідомленнями власних кореспондентів "ГУ" та інформагентств.

Життєвий рівень залежить від рівня влади

Глава Донецької обласної держадміністрації Віктор Янукович переконаний: влада має не тільки знати, на які доходи живуть прості громадяни, а й уміти підвищити їхній добробут

Віктора Януковича було призначено главою Донецької обласної державної адміністрації три роки тому. Область переживала пік економічної кризи, хвилю вчительських протестів та гніву скривджених пенсіонерів. На одній із перших нарад новий керівник області привселюдно оголосив, що віднині отримуватиме зарплату останнім із бюджетників. Це була й обіцянка, і виклик.

Розмова з головою Донецької обласної ради, главою обласної державної адміністрації Віктором Януковичем не випадково почалася з подій трирічної давності. Адже рівень життя пересічної людини — безпомилковий критерій для визначення «якості» влади.

— Ставши главою області, які цілі ви, Вікторе Федоровичу, визначили як пріоритетні? Чи не опинилися в ролі командира пожежної команди, котра прибула надто пізно?

— Головна мета на той час була — утримати економіку області від обвалу. Як наслідок кризи, з місяця в місяць зростала заборгованість перед бюджетниками та пенсіонерами. На момент мого призначення вона досягла 130 і 300 мільйонів гривень відповідно — більш як три місяці. Тому, повторю, головне завдання було — зупинити зростання заборгованості. Завдання друге —ліквідувати її цілком. Це здавалося мрією, точні терміни навряд чи хтось міг назвати. Уже на першій колегії обласної держадміністрації я все-таки визначив пріоритети — погасити заборгованість у зарплаті бюджетникам і з пенсій. Показово, що в першому випадку ми розрахувалися з людьми точно в обіцяні терміни. З пенсіонерами — на два місяці пізніше. Сьогодні заборгованості за цими статтями в області немає.

На той час ми мали програму невідкладних заходів з розв'язання найважливіших економічних і соціальних проблем. Ішлося не про піднесення виробництва, а про припинення некерованого падіння. Я ясно зрозумів: якщо ми допоможемо економіці Донеччини «піднятися з колін», то підніметься й життєвий рівень населення області. Такого масштабного завдання короткочасним планом не розв'язати. Так народилася ідея програми соціально-економічного розвитку області на 1998—2000 роки. Організаційне забезпечення цієї програми передбачало розподіл рівнів виконання — від підприємства, міської чи районної ради до Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради. І сьогодні ми йдемо шляхом об'єднання можливостей регіону та центру для досягнення серйозних цілей.

Промовисті цифри: спад промислового виробництва в області 1996 року становив 6,7 відсотка. Рівно через три роки, за підсумками 1999-го, вперше за десять років досягнуто приросту виробництва, і саме на 6,7 відсотка. Підприємства отримали майже мільярд гривень прибутку.

— Нещодавно сесія обласної ради серйозно порушила питання, яке жодного разу не лунало на такому рівні, — про підвищення заробітної плати на підприємствах та в організаціях. На які кошти живуть наші громадяни — тема ця раніше була предметом інтересу скоріш для статистики, аніж для місцевої влади. Чим спричинено такий пильний інтерес до цифр у відомостях?

— Причин тут кілька. По-перше, подорожчання деяких товарів і комунальних послуг «знецінило» заробітну плату. По-друге, цього року єдиним реальним джерелом поповнення бюджету області є прибутковий податок. Тобто всі наші бюджетні виплати залежатимуть від того, як вчасно і в якому розмірі виплачується заробітна плата на підприємствах та в організаціях області. По-третє, не може не непокоїти той факт, що з року в рік зростає рівень матеріальних витрат у собівартості продукції, тоді як частка заробітної плати падає.

Поки що ми тільки вибудували механізм розв'язання великого завдання. І впродовж трьох місяців роботи переконалися, що ця мета — реальна. Зниження заборгованості у заробітній платі на підприємствах області на 30 мільйонів гривень — це вже факт. Досягнуто й зростання заробітної плати: якщо на початок року середня зарплата становила 230 гривень, то за підсумками п'яти місяців цього року — вже 275.

Робота ця серйозна, копітка, доведеться серйозно ламати психологію окремих керівників, особливо в комерційних структурах, змусити показувати реальну зарплату працівників. Не можна жити в цій області й користуватися всіма благами за рахунок тих, хто платить податки. Платитимуть усі!

— Хотіла б повернутися до висловленої вами думки про поєднання інтересів центру та регіонів. Якщо взяти для прикладу Донецьку обласну раду, то чи працює принцип народження законів «знизу»? Як депутатський корпус області впливає на прийняття важливих для регіону рішень?

— Відрадно зазначити, що дедалі доступнішою стає Верховна Рада, народні депутати від Донеччини дедалі частіше радяться або діляться інформацією напередодні прийняття нових законів. Тобто не можна сказати, що ми сьогодні не беремо участі в законотворчому процесі. А щоб зробити цю роботу впорядкованішою, вирішили при обласній раді створити центр законодавчих ініціатив, який об'єднає зусилля депутатів, представників місцевої виконавчої влади, господарських керівників, науковців — усіх, хто зацікавлений у прийнятті життєздатних законів.

Розпочинатимемо не на порожньому місці, адже були випадки, коли за підсумками розгляду окремих проблем обласна рада або її постійні комісії зверталися з проханням про прийняття рішень на державному рівні. Дуже активно тут працює постійна комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, яку очолює директор шахти «Південнодонбаська № 1» Михайло Іванович Бугара. Після розширеного виїзного засідання комісії на Зуєвській ТЕС члени комісії звернулися до Кабінету Міністрів з пропозиціями впорядкувати взаєморозрахунки вугільників та енергетиків. У результаті в квітні цього року Кабінет Міністрів прийняв три важливі постанови, що дали змогу знизити взаємну заборгованість підприємств двох галузей. Крім того, численні звертання сесії обласної ради до Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів вплинули на прийняття Державної програми реформування та фінансового оздоровлення підприємств вугільної промисловості України на 1999—2000 роки, Гірничого закону України, нормативних актів, що стимулюють зменшення бартерних операцій та ін.

— У Донецькій області працюють близько десяти тисяч депутатів усіх рівнів — сила чимала. Як координується їхня робота та якою мірою використовується їхній потенціал — наприклад, у тому самому Димитрові, який ви представляєте в обласній раді?

— У Димитрові нам справді вдалося об'єднати зусилля всіх депутатів, незалежно від політичних переконань. Створено актив, до якого ввійшли депутати міської ради, обласної, міський голова та його заступники, керівники підприємств міста. Є клубок проблем — газ, водогін, телефонна станція, шляхи... Найбільші я взяв на себе. Але, кажу, хлопці, й ви свою частину робіть. І коли з людьми зустрічаєшся — є що сказати, обдурювати не доводиться.

На жаль, не можу сказати, що таке взаєморозуміння в кожному місті та районі. Хоча ми ставимо перед собою завдання об'єднати депутатів усіх рівнів. Поки що дуже погано йдуть на контакт народні депутати України від політичних партій. У «мажоритарців» відповідальність перед виборцями більша. Тож створювати такі команди нам не належить, адже за кожним депутатом — люди, які поки що не втратили віри у владу.

9 липня Віктору Федоровичу Януковичу виповнюється 50 років. Позаду — півсотні складних і насичених справами років, які навчили чути людський біль і захищати тих, хто слабший. Попереду — гори роботи, важкої і часом невдячної, мета якої — піднести життєвий рівень людей. Редакція газети «Голос України» зичить ювілярові сил і мудрості здолати всі перешкоди на одного разу обраному шляху.

Інтерв'ю вела
Ліна КУЩ.

Жінки і діти

Якщо це все — не геноцид нації, то що тоді треба розуміти під «геноцидом» узагалі?

Точка зору

У червні 2000 року відбулося засідання спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН на тему «Жінка в 2000 році, рівність між чоловіками і жінками, розвиток і мир у XXI столітті». Союз жінок України «За майбутнє дітей» надіслав відкритий лист учасникам цієї сесії, в якому висловлено стурбованість тяжким становищем жінок і дітей в Україні.

Аналіз статистичних даних з різних регіонів України змушує здригнутися. Пияцтво і наркоманія. Сімейне безробіття і страшенні злидні. Жебрацтво і безпритульність. Малолітні повії й злочинці. Епідемії давно забутих хвороб. І все це — в центрі Європи на початку XXI століття? На сьогодні в Україні офіційно оголошено про епідемії туберкульозу і СНІДу. А туберкульоз, як відомо, — хвороба найбідніших людей.

Епідемія туберкульозу загрожує національній безпеці! —заявив віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський. За останні 10 років смертність від цього захворювання збільшилася майже у два з половиною разу. На туберкульозному обліку в Україні перебувають 640 тис. осіб (це населення двох обласних центрів), з них у 28 тисяч виявлено активну форму. Черкащина з цього захворювання тримає сумне лідерство — 20 тисяч хворих; лише в Черкасах — 3000 осіб, 70 з них — діти. Три тисячі хворих мають відкриту форму. Побільшало випадків сімейного туберкульозу. На Вінниччині у 1999 році від туберкульозу померли 226 осіб. В Івано-Франківську захворюваність на туберкульоз у 1999-му зросла, порівняно з 1986 роком, у 15—16 разів. У Криму близько 4 тисяч дітей хворі на туберкульоз і їх ніде не лікують.

За станом на 24 травня 2000 року в Україні офіційно зареєстровано 31991 ВІЛ-інфікованих (у тому числі 1,5 тис. дітей). В основному це молоді люди 20—39 років, та дедалі більше серед них підлітків. З початку року зареєстровано 1605 ВІЛ-інфікованих, 202 заражених — діти. Ці нові дані повідомив пресі Український центр з профілактики і боротьби зі СНІДом. Упродовж першого кварталу цього року від СНІДу в нас померли 83 дорослих і 2 дитини, що в 1,9 разу більше, ніж за той само період минулого року.

У столиці тільки за 11 місяців 1999 року зареєстровано 116 ВІЛ-інфікованих. Серед підлітків — 134 випадки. Виявлено 40 вагітних жінок, заражених ВІЛ-інфекцією. У Миколаївській області в минулому році кількість ВІЛ-інфікованих зросла на 158 осіб. Чисельність ВІЛ-інфікованих по місту — 1179, з них — 43 дитини. Хворих на СНІД — 68 осіб. Від ВІЛ-інфікованих народилася 31 дитина. У Херсонській області зареєстровано 580 ВІЛ-інфікованих. Сумна першість зі СНІДу в Одеській, Донецькій, Дніпропетровській та Миколаївській областях.

Не менш жахлива картина в Україні із захворюванням на сифіліс.

Якщо в Західній Європі на 100 тис. здорових громадян припадає один хворий на сифіліс, то в Україні — 182(!).

Одним із основних критеріїв, розроблених Всесвітньою організацією охорони здоров'я для оцінки стану здоров'я і добробуту нації, є смертність немовлят. Тільки на Вінниччині у 1998 році померло 187 дітей віком до року на 1000 народжених, а в 1999-му — 166 дітей. В Івано-Франківській області від уроджених вад померло 41,5 відсотка дітей віком до року. На 1000 дітей, що народилися живими 1998 року, відхилення мали 33.

Протягом останніх років смертність в Україні стабільно перевищує народжуваність зі сталою тенденцією до зростання.

За даними Мінохоронздоров'я, на 1000 новонароджених в Україні припадає 136 абортів! Щорічно аборти роблять 100 тис. жінок, які ще ніколи не народжували. Для 320 це закінчується смертю. Народжуваність в Україні продовжує скорочуватися. Особливо страшна ситуація на селі. За даними Держкомстату, в 1998 році з 28794 сіл України у 12673 не народилося жодної дитини! В 1999 році ситуація не поліпшилася. Майже в тисячі сіл немає дітей віком від 6 до 15 років. На Сумщині і в Харківській області — по 253 таких села. На Чернігівщині —224. У Полтавській області — 223.

За загального зниження рівня народжуваності в Україні зростає кількість дітей з хронічними захворюваннями і дітей-інвалідів.

У Криму перебувають на обліку 3486 дітей-інвалідів до 16 років за загальної чисельності 5579. З кожних 100 народжуваних сьогодні в Україні малюків 25 — з уродженими вадами розвитку або з набутою патологією. Тобто кожна четверта дитина — неповноцінна. Тільки минулого року в Києві з'явилося на світ 14 дітей з хворобою Дауна (розумово відсталі діти).

У Криму налічується 17 шкіл для дітей з дефектами розумового і фізичного розвитку — 3455 осіб. На кінець 1998 року в Івано-Франківській області на обліку перебувало 7956 дітей і 2795 підлітків, хворих на психічні розлади, що становить 255 та 394 випадки на 10 тисяч населення.

На початок 1999 року в Києві перебувають на обліку 49 тис. діабетиків, хоча їх, за словами лікарів, утричі більше. Дитина, що захворіла на діабет до року, зазвичай не доживає до 30 років.

Якщо ситуація не зміниться на краще, через 50—60 років більшу частину (до 70 відсотків) населення України, головним чином у віці до 40 років, становитимуть фізично і психічно неповноцінні люди...

Хоч як це парадоксально, але навіть та молодь, яка є в Україні, потерпає від недержавного ставлення до неї. Дитяча безпритульність — це лихо України номер один на сьогодні. Жебрацтвом та бродяжництвом на вулицях українських міст займаються близько 101 тисячі неповнолітніх. Таку цифру надав на брифінгу у Києві заступник голови адміністрації Президента України Юрій Богуцький. За його словами, дитяча безпритульність набула масового характеру, причому 14 відсотків — це дошкільнята.

Біда ще й у тім, що зростає й кількість дітей, підлітків і жінок, які зловживають алкоголем і наркотиками.

На кінець 1998 року у відділах внутрішніх справ України перебувало на обліку 75,5 тис. осіб, які вживають наркотичні і психотропні речовини не з лікувальною метою. Серед них 53,8 тис. — віком до 30 років. За оцінками експертів, їх значно більше. У Києві офіційно зареєстровано 3519 наркоманів і близько 100 тисяч команів. Реальна цифра, за оцінками МВС України, в 10—12 разів більша. 90 відсотків наркоманів не досягли навіть 25 років. Серед них кожен третій — жінка. 24,5 відсотка опитуваної молоді пробували наркотики.

Злочинність в Україні перейшла всі межі.

Серед злочинів, зареєстрованих в Україні тільки за 1998 рік, скоєних наркоманами, — 11951. Серед 30,7 тис. осіб, які скоїли злочини, 15,9 тисячі — молодь. Порівняно з 1990 роком кількість таких злочинів зросла в 4,7 разу! Тільки за 3 місяці 2000 року зареєстровано 11206 злочинів, пов'язаних з наркотичними і психотропними речовинами.

Неймовірно зросла кількість тяжких злочинів, скоєних малолітніми злочинцями, причому ці злочини відрізняються особливою жорстокістю і цинізмом. За минулий рік в Україні вони скоїли понад 37 тисяч тяжких злочинів, у тому числі — 240 організованих убивств. Особливо складна щодо цього ситуація в Криму. Тільки минулого року міліція затримала 6590 неповнолітніх, на 1894 особи порушено кримінальні справи.

Поголовна злочинність не може з'явитися із «нічого».

Одна з причин — очевидне і приховане безробіття. Найвищі бали «хворіє» на це страшне явище Луганщина. З'явилося поняття «сімейне безробіття». На початок цього року в області налічується 1,1 тис. сімей, де двоє і більше членів родини мають статус безробітного.

У найтяжчому становищі опинилися позбавлені робочих місць самотні матері. Таких зареєстровано в Луганській області 494. На їх утриманні перебувають 607 дітей та інших непрацездатних членів сім'ї.

В Черкаській області серед безробітних жінки становлять 64 відсотки. В Івано-Франківській — 56,2 відсотка. Страшенне безробіття спонукає жінок України торгувати собою, продаватися в рабство у розвинені країни.

Старіє й руйнується матеріально-технічна база освітніх закладів. За п'ять років у школах Криму скасовано 1104 групи продовженого дня, 1925 гуртків і секцій. Близько тисячі юних кримчан зовсім не ходять до школи. Основна маса дітей України позбавлена можливості нормально харчуватися, відпочивати влітку.

Підсумовуючи вищесказане, хочеться запитати: якщо це все — не геноцид нації, то що тоді треба розуміти під «геноцидом» узагалі?

Ніна ПОКОТИЛО,
народний депутат України,
голова Союзу жінок України
«За майбутнє дітей».

То чи був ультиматум?

Агентство «Франс Прес» передало сенсаційне повідомлення. Шаміль Басаєв порушив піврічну паузу і висунув Росії ультиматум. Він начебто зажадав від федеральної влади звільнення 200 чеченських жінок і 250 дітей, котрі перебувають у полоні у федеральних сил, і негайної видачі полковника Буданова, якого звинувачують у згвалтуванні та вбивстві чеченської дівчини.

Нагадаємо: стосовно полковника ось уже три місяці ведеться слідство. Проте деякі спостерігачі вважають, що йому все-таки вдасться уникнути суду. Мабуть, тому Басаєв зажадав, щоб Буданова передали «чеченським правоохоронним органам». У разі невиконання цих вимог Басаєв обіцяє через 72 години завдати ударів «по формуванням ЗМОПу, внутрішніх військ та найманців-контрактників» не тільки на території Чечні, а й у деяких регіонах Росії.

При цьому інше агентство — «Німецька хвиля» —поширило точно таку саму інформацію, але головною дійовою особою в ній виступає не Басаєв, а Мовладі Удугов. За повідомленням цього агентства, він особисто зателефонував до редакції у Кельні, щоб дати роз'яснення щодо недільних терактів у Чечні й повідомити про пред'явлення ультиматуму.

Та найцікавіше, що в Москві запевняють: до органів федеральної влади не надходив ультиматум ні від Басаєва, ні від Удугова.

Наталя ФІЛІПЧУК
(за повідомленнями зарубіжних ЗМІ).

Незалежність, не залежна ні від чого

Національна Рада Палестини затвердила день 13 вересня як дату проголошення держави на Західному березі річки Йордан та в секторі Газа. До цієї дати мають завершитися переговори з Ізраїлем щодо остаточного мирного врегулювання. Причому день незалежності буде відзначено незалежно від досягнення угоди з Ізраїлем.

Міністр внутрішніх справ Ізраїлю Давид Леві заявив, що палестинці фактично вийшли з мирного процесу, не виконавши своїх зобов'язань. А міністр юстиції Йоссі Бейлін також дав зрозуміти, що одностороннє проголошення незалежності Палестини не матиме для Ізраїлю жодних юридичних наслідків. Отож, з наближенням установленої для підписання остаточних угод дати 13 вересня обстановка на Близькому Сході дедалі загострюється.

Прем'єр-міністр Ехуд Барак поки що ніяк не прокоментував цю подію. Він просто шукає підтримки у сильних світу цього. Вчора Ехуд Барак прибув до Лондона для переговорів зі своїм колегою Тоні Блером і міністром закордонних справ Робіном Куком. Барак розраховує, що Велика Британія зможе переконати лідера Палестини Ясіра Арафата відмовитися від ідеї проголошення незалежної палестинської держави вже цього року. Після переговорів у Лондоні Барак вирушив в Париж до Ширака.

Яна СТАДІЛЬНА.

Новий старий уряд

В Японії сформовано новий уряд. Попри те, що на недавніх парламентських виборах опозиційній Демократичній партії вдалося збільшити кількість своїх представників у законодавчому органі, більшість місць все-таки залишилася у правлячої трипартійної коаліції —Ліберально-демократичної і Консервативної партій та партії «Комейто».

Тож після недовгих переговорів партійні лідери вирішили, що кандидатура Йосіро Морі їх цілком влаштовує і дружно переобрали його на пост прем'єр-міністра. Того самого дня Йосіро Морі оголосив: новий кабмін сформовано. З огляду на його склад можна припустити, що уряд не змінюватиме свого курсу. Йосіро Морі залишив на посадах міністра закордонних справ Йохея Коно, міністра фінансів Кіїті Міядзаву... Не відбудеться істотних змін і в економічних підрозділах уряду. У такий спосіб Йосіро Морі підтвердив, що головна мета уряду — відновлення економіки — не змінилася. А коней, як відомо, на переправі... Те саме стосується і пріоритетів у зовнішній політиці: налагодження добрих відносин з Росією та розв'язання проблем з дислокацією на території Японії американських військ.

Проте, вочевидь, будуть певні зміни у внутрішній політиці. Щонайменше, новому урядові доведеться дещо змінити свою поведінку щодо опозиції. Адже вона зміцніла. І виступила з критикою уряду вже в перший день його роботи. Привід нагодився. Як повідомило агентство «Сіньхуа», в день формування кабміну за підозрою в корупції було заарештовано представника ЛДП Еїті Накао...

І ще одне: нинішній уряд став «найстарішим» за останні 10 років. Шістьом міністрам із дев'яти вже більш як 70 років. Найстарішому — міністру фінансів —80. А наймолодшому — міністру освіти — виповнилося 53 роки.

Наталя ОНИЩУК.

На знімку: уряд готовий до роботи.
Фото АП.

SOS!: країна — без хліба

Міністерство закордонних справ Молдови звернулося до всіх дипредставництв, акредитованих у Кишиневі, з проханням про гуманітарну допомогу. Країна залишилася без урожаю через дуже сильну посуху. Така ситуація була в Молдові у 1946—1947 роках. Тоді республіку охопив голод.

Президент Петру Лучински згадав про цю сумну сторінку історії, виступаючи у прямому ефірі національного телебачення. Він назвав цифру збитків, завданих нинішньою посухою: понад 320 млн. доларів США. Першими відгукнулись американці, пообіцявши поставити до Кишинева 20 тисяч тонн висококісного борошна. Потім — Китай. Погодилися допомогти росіяни, але, як то кажуть, не «за просто так». Посол Росії у Молдові Павло Петровський у відповідь на запитання кореспондента «ГУ» повідомив, що молдавські механізатори виїдуть у російські регіони зі своєю технікою і там візьмуть участь у жнивах. Скільки хліба накосять — стільки зерна уряд Росії відправить у Молдову. На міжрегіональному рівні Оренбуржя збирається надати допомогу молдавському півдню, що особливо потерпає від посухи, й де мешкають гагаузи.

Прем'єр-міністр Молдови Думитру Брагіш заявив про плановані закупки зерна за кордоном. Зокрема, в Угорщині. Проте під це знадобляться гроші. МВФ їх не дає, бо молдавський парламент не виконав одну з його головних вимог: не ухвалив закони про приватизацію п'яти винно-коньячних заводів і тютюнової галузі. У крайньому разі уряд має намір позичити кошти на хліб у Нацбанку, якому вже заборгував 19 млн. доларів.

Кишинівська влада попрохала американського посла Рудольфа Перину прискорити поставки гуманітарного борошна. Воно має надійти до Молдови 17 серпня. Якщо терміни буде зірвано, кишинівські хлібні крамниці, де й тепер стоять черги, доведеться зачиняти. Державні резервні запаси зерна вичерпано, у приватників їх також немає. На тлі хлібної кризи в країні зростають ціни не лише на хліб. Подорожчали рис, гречка, цукор і... овочі.

У Придністров'ї ця проблема також має місце. В Тирасполі дозволено продавати в одні руки тільки два буханці хліба.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Молоде покоління обирає поліцію моралі

На відміну від Таллінна, в центрі Вільнюса ви не знайдете по сусідству з діючим храмом секс-шоп. У переважно католицькій Литві поза законом і гральний бізнес.

Національно-демократичний рух Литви, організація «Молоде покоління» і так звані «младолитовці» направили президенту Литовської Республіки, голові Сейму та главі Кабінету міністрів петицію з вимогою заборонити пропаганду вільного сексу.

У цьому серйозному документі наголошено, що в сучасній Литві рівень народжуваності значно поступається рівню смертності, кількість абортів на рік така, як кількість населення міста середніх розмірів, а половина жінок зазнала сексуального насильства. Існує Литовська асоціація геїв, преса пропагує вільну поведінку, широкого розвитку набувають проституція та порнобізнес.

Представники організацій, які додержуються християнських цінностей, переконані: якщо такі тенденції триватимуть, то результатом буде вимирання литовців як нації.

Тому вони вимагають від усіх гілок влади припинити діяльність тих органів преси (включаючи електронну), які пропагують розпусту; закрити стриптиз-клуби, заборонити організації гомосексуалістів, викоренити проституцію. Необхідно терміново розпочати реалізацію державної політики збільшення народжуваності.

Активісти «ввімкнули лічильник» владі: якщо за три літніх місяці (літо все-таки схиляє до курортних романів та інших вільностей, а «младолитовці» — теж люди) влада виявиться не спроможною затвердити програму «антисексуальних дій», то в країні слід очікувати масових акцій протесту.

Володимир СТРОЙ.

Вільнюс.

Хроніка. Факти. Події

■ **Львів**

Регіональні відносини стратегічного значення

Завершився візит в Україну делегації Сейму Республіки Польща на чолі з Маршалком Сейму Мацеєм Плажинським. Останнім українським містом, в якому побувала делегація, став Львів. Тут гості зустрілися з керівниками обласної та міської адміністрацій, представниками польської громади. «Стратегічні напрями відносин між нашими країнами мають таке ж значення, що й регіональні, — зазначив пан Плажинський. — Тому нас радує співробітництво між Підкарпатським воєводством і Львівською областю, те, що має відкритися польська школа в Мостиській, а в Перемишлі вже віддано митрополичі палати для греко-католицької церкви». В найближчій перспективі —створення в Любліні спільного університету на базі вищих навчальних закладів. Як повідомляє ДІНАУ, організаторами з нашої сторони виступлять Києво-Могилянська академія та Львівський національний університет ім. Івана Франка. Навчання розпочнеться вже восени нинішнього року.

■ **Багдад**

Відкриється наше представництво

Наприкінці липня відкрити своє посольство в Іраку має намір Білорусь. Те саме збирається зробити восени Україна.

■ **Брюссель**

В авангарді ЄС

Президент Франції Жак Ширак зробив заяву у зв'язку з початком головування Франції у Євросоюзі. Париж налаштований завершити в ЄС структурні перетворення. Водночас Франція має намір поглибити внутрішні реформи. Багато в чому це пов'язано з розширенням альянсу. Ширак запропонував створити "авангардну групу", щоб вести тісне узгодження та співробітництво з питань політики ЄС.

■ **Відень**

Домагаються скасування санкцій

Партії, що входять до правлячої коаліції Австрії, ухвалили рішення щодо проведення національного референдуму про санкції Євросоюзу, оголошені після того, як до складу уряду ввійшла крайня права Партія свободи. Голосування відбудеться в жовтні або на початку листопада, якщо до цього санкції ЄС не буде скасовано.

■ **Приштина**

Тачі проти співробітництва з ООН

Одна з найбільших партій косовських албанців тимчасово зупинила свою участь у діяльності спільної адміністрації провінції, створеної під егідою ООН. У заяві відомого косовського політика Хашима Тачі сказано, що такий крок — це протест проти підписаної ООН угоди із сербською меншістю.

■ **Лондон**

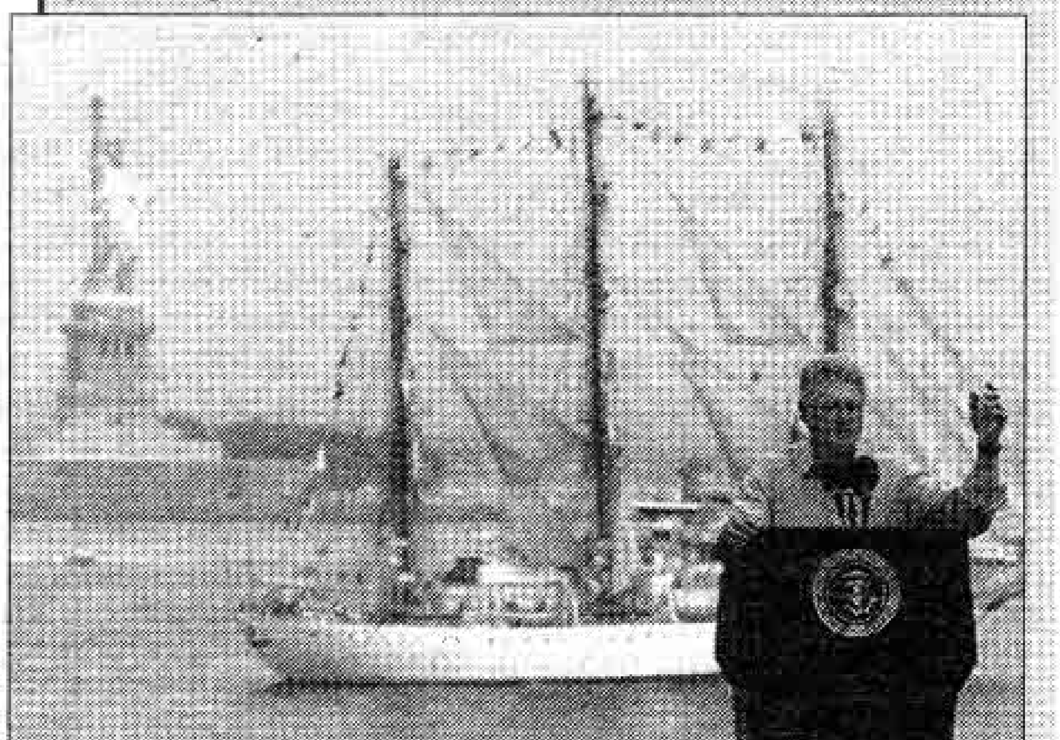
Боротьба з футбольними хуліганами

Міністр внутрішніх справ Великої Британії Джек Стро подав до парламенту законопроект, у разі прийняття якого поліція зможе через суд добиватися заборони виїзду з країни для конкретних осіб. До того ж паспорти у найзапекліших хуліганів конфіскуватимуть.

■ **Нью-Йорк**

Найбільший морський парад

США відзначили День незалежності найбільшим в історії морським парадом. Центральною подією свята став міжнародний військово-морський огляд, у якому взяли участь 150 вітрильників і 44 військові кораблі різних країн.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Куди не кинь — всюди клин,

або Гірке похмілля колективу «Алко»

Алкоголь небезпечний не тільки для споживачів, а й для тих, хто його виробляє. Сумна доля колективу виробничо-комерційного комбінату «Алко» — промовистий тому приклад. Скоординованими діями державних органів колектив орендарів, який першим сміливо почав освоювати роботу в ринкових умовах, за короткий час став неплатоспроможним, а відтак — фактично банкрутом. Зауважимо відразу: горілчаний бізнес —один з найприбутковіших. Недаремно дехто з колишніх конкурентів «Алко» став спонсором трансляцій матчів чемпіонату Європи з футболу.

А те, що дії були скоординовані, у автора не викликає сумніву. Понад те, історія «Алко» фактично підтверджується документами, які потрапили у розпорядження редакції. А заодно є перестарогою для тих, хто хоче займатися бізнесом: руками податківців можна дуже швидко позбавити ілюзій романтиків нової епохи. Але про все по порядку.

Лукаві цифри

Сумніви виникли одразу після ознайомлення з актами перевірки, що їх проводила головний державний податковий інспектор Світлана Канана. Скажімо, в акті за 10 жовтня 1996 року стверджується, що, за даними підприємства, орендна плата за січень і лютий того року становила 36294 гривні 40 копійок та 38083 гривні 7 копійок. А перевіряючі вважають, що вона має становити понад 114 тисяч гривень та більш як 120 тисяч гривень. Однак уже в актах за 23 травня та 27 червня 1997 року визначається: підприємство і перевіряючі орендну плату за ті самі два місяці 1996 року нараховували однакову: відповідно у 106 тисяч з лишком та майже 113 тисяч гривень. Отож у вічі впадає розбіжність у підрахунках інспектора. За січень — на 8 тисяч гривень, а за лютий — на 7 тисяч...

Зрозуміло, це те перше, що впало в очі кореспондентові. І немає сумніву: якщо скрупульозно зробити підрахунки і орендної плати, і сум, які було на неї сплачено підприємством, то й виникне чимало запитань до Світлани Канани. Проте, як з'ясувалося згодом, її дії — це були лише квіточки. Ягідки дозріли пізніше.

Закон — як дишло

У березні 1996 року Головна державна податкова інспекція відповіла на листа своїх колег з Волинської області. У відповіді, зокрема, сказано: «У разі несплати платником податку орендної плати до бюджету або сплаченої ним у занижених розмірах державні податкові інспекції можуть стягувати ці кошти за рішенням арбітражного суду».

Однак уже у червні того ж року Вищий Арбітражний суд своїм листом заперечує таку можливість: «Вона (орендна плата. — **Авт.**) підлягає стягненню орендодавцем, а не органом податкової служби (ст.19 Закону «Про оренду державного майна»)».

Водночас ВАСУ наголошує: «Стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріальних контор».

Однак для податківців Шевченківського району ці роз'яснення — не указ. І 25 грудня 1996 року вони стягують з «Алко» недоїмку з орендної плати у сумі майже 1,4 мільйона гривень, посилаючися на ст.6 Декрету Кабінету Міністрів № 8 від 21 січня 1993 р. (Зазначимо: недоїмка, за підрахунками податківців, становила 1,07 мільйона гривень. Цікаво, чи не так?).

А ще через півроку проводиться чергова перевірка, і виставляється рахунок на суму майже два мільйони гривень. При цьому податківці чомусь у своїх діях уже посилаються на ст. 4 того самого Декрету Кабінету Міністрів.

Вищий Арбітражний суд, щоправда, лише у 1998 році, тобто через рік опісля описуваних подій, ще раз у своєму роз'ясненні наголосив: «Орендна плата вноситься орендодавцеві, а не до бюджету». Водночас було наголошено, що до переліку не внесених у строк податків та неподаткових платежів орендна плата не належить, отже, посилатися на Декрет Кабміну податківці не мали права.

Схоже, розуміючи всю неправомірність дій податківців Шевченківського району, тодішній заступник голови Державної податкової адміністрації В. Лопата у своєму листі від 3 липня 1997 року пише: «...Державній податковій адміністрації у Шевченківському районі м. Києва необхідно переглянути прийняте рішення та зарахувати **зайво стягнені суми** (підкреслення власне. — **Авт.**) орендної плати в рахунок належних до сплати сум акцизного збору».

Звернімо увагу і на таку обставину. Демонополізуючи виробництво, Держхарчопром 23 лютого 1996 року видав наказ, відповідно до якого на базі структурних підрозділів ВКК «Алко» у містах Маріуполі, Мелітополі, Чорткові, Новоселиці та Києві почали створюватись юридичні особи на базі структурних підрозділів. Отож уже у 1997 році деякі з них почали самостійно сплачувати орендну плату, а податківці при перевірках — свідомо чи несвідомо — цю обставину не врахували.

Біг по зачарованому колу

Щоб з'ясувати всі причини того, що сталося, потрібна тривала комплексна перевірка. Тим більше що від початку поневірянь працівників «Алко» минуло майже три з половиною роки. Та й тодішній керівник уже працює на іншому підприємстві. Однак, хоч би як там було, кінці деяких ниточок залишилися. Зокрема, у вигляді уже згадуваного листа заступника голови Державної податкової адміністрації В. Лопати та суми, яку списали податківці за орендну плату. Отож, схоже, опісля листа з ДПА тодішні керівники «Алко» вирішили, що районні податківці прислухаються до поради свого керівництва і зарахують суму в 3,25 мільйона гривень у рахунок платежів сум акцизного збору.

Проте, ймовірно, цей лист ні на що не вплинув, бо після комплексної перевірки у лютому 1998 року в колективу почали з'являтися неприємності. Зокрема, податківці виявили несплату 2,03 мільйона гривень сум акцизного збору. Водночас на підприємстві це визнають. У серпні того самого року було проведено самоперевірку з вересня 1997-го по травень 1998 року і доплачено майже 3,15 мільйона гривень акцизного збору. Зверніть увагу на дату. Лист ДПА датовано 3 липня, а проблеми з'явилися у вересні.

Цікаво, що у відгуку на позовну заяву колективу «Алко» податківці стверджують: «сума донарахованого акцизного збору з оборотів реалізації... становить за серпень—грудень 1997 року — трохи більше 4,15 мільйона гривень, за 9 місяців 1998 року — 580 тисяч гривень».

Різницю вловити легко, вона впадає у вічі. Зрозуміло, коли обсяги виробництва значні, певні збої у сплаті податків можуть траплятися. Але ж не можна допустити таких прорахунків: не сплатити акцизного збору за 5 місяців у 10 разів більше, ніж за 9 місяців!

Отак кораблеві «Алко» заподіяли величезну пробоїну і посадили на фінансову мілину. Відтак розпочалися проблеми з оплатою оренди. Протягом 1998—1999 року виробничники заборгували Фондові державного майна понад 17 мільйонів гривень. ФДМ, можливо й правильно, не вельми вникав у проблеми, які поставали в орендарів. Хоча, з другого боку, як пам'ятає читач, вузол інтриги довкола «Алко» зав'язався власне з орендної плати, яку було, і ДПА це визнала, стягнуто з колективу «зайве».

До речі, ніхто, в тому числі й держадміністрація Шевченківського району, не поцікавився: як сталося, що один з найбільших платників податків раптом перетворився на бідного родича? Перевірки, штрафи, фінансові санкції. Своєрідний біг по зачарованому колу. За приблизними підрахунками, ВКК «Алко» протягом трьох останніх років податківці перевіряли щонайменше 10 разів. А це фактично означає три перевірки на рік, хоча указом Президента влаштовувати перевірки частіше як один раз на рік заборонено.

Щоправда, нині колектив розпочав боротьбу за своє виживання. У різних арбітражних судах орендарі оскаржують і дії податківців, і рішення про розірвання з ними договору оренди.

Загалом, якщо уважно прочитати відгук податківців на позов орендарів, поданий до Арбітражного суду Києва, розумієш: боротьба з «Алко» велася неспроста. Скажімо, в одному місці податківці пишуть: із сум фінансових санкцій за рішенням від 26 лютого 1999 року було вилучено суми фінсанкцій, прийняті 12 травня 1998 року. Проте абзацом вище стверджується: суми податків, фінансових санкцій від 12 травня не увійшли в рішення від 26 лютого. Отож і постають запитання.

Зокрема, якщо суми податків і фінсанкцій, прийняті у травні, не увійшли до фінсанкцій від 26 лютого, то чому водночас їх було вирахувано із сум, на які покарано орендарів ще раз? А якщо ці суми вилучили, то чи це означає, що санкції були неправомірні? Чи повернули в такому разі виробничникам кошти?

Власне, один арбітражний суд у Держспецмонополії «Алко» виграв і повернув собі ліцензію на виробництво лікеро-горілчаних напоїв.

Однак — і це підтверджує замовний характер фінансового знищення ВКК «Алко» — бюрократична машина зреагувала дуже швидко. 16 травня поточного року ліцензію дали й одразу забрали. Бо 11 травня податківці повідомили, що довідка про реєстрацію місця зберігання спирту етилового втратила юридичну силу. А за день до цього ревізорів направило й Міністерство фінансів для перевірки використання спирту з лютого по травень.

Отак загинув «Алко»

Ще до минулого року продукція цього підприємства була однією з найпопулярніших у чоловічої — і не тільки —статі. Споживачі були твердо переконані: горілка — не «самопальна» і після неї не болить голова.

Не боліла голова і у фінансистів: лише за підсумками 1997 року до бюджетів різних рівнів надійшло з ВКК «Алко» 57 мільйонів гривень податків.

Підприємство впевнено лідирувало серед собі подібних у галузі і за кількістю виробленої продукції. Якщо у січні споживачам надійшло 85 тисяч дал лікеро-горілчаної продукції, то у грудні того ж року —уже 153 тисячі дал. Підрахувати легко: продуктивність праці наприкінці року зросла майже удвічі.

Зростання виробництва потребувало і збільшення обігових коштів, які податківці почали списувати з рахунків підприємства. Зрештою, з'явилася картотека, що внесло збої у розрахунки з кредиторами, в тому числі з бюджетом та працівниками комбінату.

Врешті-решт Фонд державного майна вирішив розірвати договір оренди, а податкова інспекція порушила справу про банкрутство підприємства.

Одне слово, ситуація на початку поточного року склалася, як у відомому прислів'ї: куди не кинь — всюди клин.

Кому це вигідно?

Їй-богу, не знаю. Не знаю, хто так холоднокровно і терпляче протягом трьох років різав курку, що несла золоті яйця — податки до бюджетів різного рівня. Це запитання треба, імовірніше, адресувати прокуратурі. Міській і Генеральній. Певен, у цій справі вони знайдуть чимало різних слідів, зокрема й високопоставлених осіб.

З другого боку, відповідь на це запитання певною мірою дає лист до організації орендарів ВКК «Київлікергорілка» («Алко»). У ньому підприємство з іноземними інвестиціями з участю українського капіталу фірма «Еванс ЛТД» повідомило, що уклало угоду з Фондом держмайна «на оренду цілісного майнового комплексу колишнього ВКК «Київлікергорілка».

Що ж, як кажуть, усе стало на свої місця. Та остаточного рішення про розірвання договору оренди досі немає, бо апеляцію колишніх орендарів ще має розглянути пленум Вищого Арбітражного суду. То чому так поспішає Фонд державного майна? Тим більше коли стільки років безмовно спостерігав за нерівною боротьбою колективу ВКК «Алко» з податківцями і не хвилювався щодо орендної плати за використання основних фондів підприємства.

Подейкують, що дехто сьогодні пропонує приватизувати лікеро-горілчані заводи, які поки що у державній власності. Кажуть, що хочуть запропонувати на розгляд народним депутатам і відповідний законопроект.

У такому разі все стає на свої місця. І стає зрозумілою поквапливість не тільки фірми «Еванс», а й Фонду державного майна, і наполегливість податківців Шевченківського району, які старанно трусили «Алко» протягом трьох років, наче плодове дерево.

Володимир КОРОЛЮК.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Приватизація улюбленого підприємства

Це ми вже проходили. Але не вчилися

Точка зору

На розгляд Верховної Ради подано законопроект «Про особливості приватизації державного пакета акцій ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча». Як кажуть фахівці, багато в чому законопроект нелогічний. Рішення про приватизацію комбінату було прийнято ще 1996 року, тоді було затверджено і план приватизації, згідно з яким держава залишила в держвласності 50% плюс 1 акція терміном на п'ять років. Отже, йдеться про продаж державного пакета, а не про приватизацію. А це вже компетенція виконавчих органів влади — Фонду держмайна і уряду.

По суті, це спроба законодавчого закріплення покупця. До того ж призначений покупець хотів би одержати пакет, придбавши його... на виплат. Невже так і залишаться добрими наміри — державні пакети акцій продавати тільки на конкурсних умовах? Адже саме конкурсний продаж дає змогу визначити реальну ринкову вартість підприємства. Інакше, а саме про нього йдеться, це — експропріація. Ми це вже проходили. Результати наявні.

Згідно із законопроектом метою приватизації держпакета акцій комбінату є захист прав та інтересів держави і працівників комбінату, а також збільшення надходжень до державної казни. Дивно, держава позбувається власності, а надходження до бюджету зростають. Так, торік держава розраховувала одержати від продажу свого пакета ВАТ «ММК ім. Ілліча» не менш як 70 млн. доларів. А нині висловлюють пропозиції про продаж пакета трудовому колективові на виплат. Балансовий прибуток комбінату за минулий рік — 211 млн. грн. Чистий — близько 147 млн. грн. За 10% виплати дивідендів, як акціонер підприємства, держава отримає десь 7 млн. грн. А якщо держава позбудеться своєї частки?

Як уже було сказано, законопроект передбачає оплату державного пакета акцій покупцями ЗАТ «ІлліЧ-Сталь» з розстрочкою на рік без стягнення відсотків. Сьогодні у покупця немає грошей. Він сподівається їх заробити. Безперечно, може, й заробить. А якщо комбінат матиме збитки? Хто оплатить державний пакет акцій вартістю близько 500 млн. грн.?

Купуючи держпакет акцій на конкурсній основі, власник перебирає на себе й інвестиційні зобов'язання. А тут що: законопроект не передбачає інвестзобов'язань? За колишні заслуги така манна небесна?

На думку експертів, якщо закон стане чинний — це буде прецедент змови продавця і покупця, закріплений на законодавчому рівні. Це розв'яже руки й іншим суб'єктам, які мають право законодавчої ініціативи, а також улюблені підприємства.

Схоже, весь сенс зводиться до того, щоб за безцінь скупити державний пакет. Адже гривня в ті часи, коли підприємство оцінювали й сьогодні, як-то кажуть, — дві великі різниці.

А хто ж покупець? ЗАТ «ІлліЧ-Сталь» створено з ініціативи керівництва комбінату в процесі приватизації орендного підприємства «ММК ім. Ілліча» для консолідації пакета акцій. Засновники ЗАТ — організація орендарів, профспілка і одна фізична особа. Створивши ЗАТ, працівники комбінату втратили можливість вільно розпоряджатися своїми акціями. Профспілка підприємства, чого там критися, зазвичай підпорядкована адміністрації. А якщо, припустимо, генеральний директор комбінату й та фізична особа —засновник ЗАТ — одна й та сама особа, то у ВАТ вибудовується дуже жорстка вертикаль влади. І адміністрація підприємства зможе блокувати роботу будь-яких зборів акціонерів.

Скажімо, сьогодні на комбінаті хороший, грамотний директор — справжній господарник. А завтра, якщо прийде інший керівник, що буде з комбінатом? Кому відійде державний пакет акцій?

Михайло НЕБЕСНИЙ.

Обличчя тисячоліть 2000

IV. 1501—2000 рр.

Микола Петровський ► (1894—1951) — історик, академік, директор Інституту історії АН СРСР в 1942—1947 рр.

◄ Борис Барвінський (?—?) — військовий діяч УНР

Борис Лятошинський ► (1894—1968) — композитор, педагог, громадський діяч

◄ Степан Шагайда (1896—1938) — актор

Георгій Павленко ► (1898—1970) — вчений у галузі гідромеханіки та теорії суднобудування, академік

◄ Олександр Пащенко (1906—1963) — графік, академік

Григорій Канішевський ► (народ. 1912) — актор, режисер

◄ Віктор Івченко (1912—1972) — кінорежисер

Максим Паламарчук ► (народ. 1916) — економіст, академік

◄ Василь Петрусь (народ. 1921) — диригент

Юрій Стадниченко ► (народ. 1929) — поет

◄ Юрій Мазурок (народ. 1931) — співак

Вілен Чеканюк ► (народ. 1932) — художник

(№87. Далі буде.)

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

Кармазін не заздрить Карамзіну

Монологи про право і справедливість, життя і смерть, любов і долю

Ровесники століття

(Початок на 1-й стор.).

Я народився в Медвині, коло Богуслава, 1900 року. Батько мав там аптеку. А з 20-го року ми жили в Києві. Я закінчив комерційне училище в Звенигородці, потім Київський комерційний інститут, юридичний факультет, почав працювати юрисконсультом.

Пам'ятаю, всі дуже раділи, коли скинули царя. Ми вважали, що це дуже добре. Але коли прийшли більшовики, мені це не сподобалося. Війна — це не може подобатися. Більшовикам я не зрадів. Коли мені було ще дванадцять літ, я читав історію французької революції, мені подобалися жирондисти. А якобінці дуже не подобалися: громадянська війна, безлад. А жирондисти — за мир. А Ленін виступав так, як якобінці.

Я не вірив тому, що вони казали вже потім, у 30-х. Багато хто вірив у ці арешти. Але це безглуздо. Я не вірив. Старі більшовики були на каторзі, і ось на суді кажуть, що вони вороги народу. Хтось вірив, але який він ворог народу, якщо йому в цьому народі добре жилося? Жодного глузду. Треба бути дурнем, щоб не розуміти всієї неправди.

І от у такий час — як працювати юрисконсультом? У 30-х роках влаштуватися юрисконсультом у Києві було ніяк. Точніше, це було не треба. За НЕПу розвивалася торгівля, були арбітражі, а коли почали будувати соціалізм, уже простих судових справ не було, торгівля щезла, і я працював економістом в Укрторфтресті 6 літ. У 41-му почалася війна.

Пам'ятаю перший сніданок на фронті. Нас висадили з поїзда в лісі, а вранці дали по коробочці крабів, їх я залюбки їв би й зараз. А запити чим? Поруч дощова калюжа, кривава — тут учора вбило командира і коня, і воду брали з тієї калюжі, дезинфікуючий порошок кидали в цю воду, отакий був сніданок.

І тут почався обстріл з важких гармат. Якби мені тоді сказали віддати одну ногу, аби відпустили душу на покаяння, я б віддав її! Такий був страшний обстріл. Не вірилося, що можна лишитися живим. Потім прийшов полковник, він сам був юрист, казав, щоб ми не боялися, бо може убити, але може й не вбити.

Адже на фронті вмерти теж не так просто. От я в першому бою був під Ржевом. Це був страшний бій. Полонені німці казали, якщо радянська армія візьме Ржев, то вона візьме і Берлін. Бо Ржев неприступне місто. Здається, тоді єдиний раз за всю війну приїхав на фронт Сталін. Так казали.

До поранення я був зв'язківцем. Ми йшли за 1—2 км від передової. Командир сидів на передовій і спостерігав. Як помічав рух німця, брав трубку і передавав мені команду. А я наспівував: «батарея, к орудіям», ціль така-то, стільки-то пострілів. І якщо комбат може дати команду на один постріл, комдив — два постріли, а старший командир — три, то німці просто так били, вони могли стріляти без перерви, скільки влізе. Це звалося турбуючий вогонь — не давати передишки противнику. Вони були не обмежені, а у нас усе на обліку. Приміром, якщо у нас, зв'язківців, порвався кабель — ми шукали німецькі кабелі: кольорові, червоні, сині, зелені, і їх було дуже багато. Але якщо їх не було, то ми різали свої ж кабелі, залишаючи іншу групу без зв'язку. Це могли бути кабелі навіть нашої батареї! Але якщо поруч німецька група, ми вільно різали їхній кабель, це вже сам Бог велів. А німці мали кабелю скільки завгодно. Вони навіть не ганялися за нами, їм було кабелю не шкода!

Я потрапив на фронт 17 жовтня, а в бою був уже 25 листопада. Це річниця мого весілля з Марусею. І я написав їй, що нашу річницю провів дуже гучно. В листах я ніколи не писав «якщо буду живий». Я писав «коли повернуся», щоб вдома не панікували. Еге ж, умерти на війні не так просто. От ми з напарником стояли, копали окоп, поруч падало багато снарядів і нічого, а один снаряд упав прямо між нами — нас підкинуло, ми лишилися живі, лиш поранило.

У госпіталі я, поранений у ліву руку, лежу, нічого не роблю. Заходить якийсь лейтенант, питає, хто тут юрист. Це був начальник продвідділу, учитель. Каже, нам потрібен бухгалтер у продвідділ. Зумієте? Зумію, кажу. Суть роботи в тім, щоб виписувати харчі пораненим. Там я був до кінця війни. Начальникові продвідділу я сподобався, він хороша людина був, ми з ним до його смерті листувалися. Тоді в госпіталі він мені оддавав свою денну норму цукру (35 г). Хоча, якби я хотів, то міг би взяти собі цукру скільки завгодно — там же цілий склад продуктів, але моє сумління не дозволяло. З дитинства я пам'ятаю цей страх, що мене посадять у тюрму, тому я нічого ніколи не крав. Що не можна було робити, того не робив.

Я вам скажу: після великих випробувань маленькі випробування не здаються легкими. От, після великої війни я був ще на далекосхідному фронті. По секрету скажу: ця невелика війна з японцями здалася куди важчою морально. Коли я йшов на війну з німцями, теж не було весело, бо вдома лишалися старі батьки, син, якого я дуже любив. Але я знав, що воювати треба. А коли нас везли на далекосхідний фронт, це було важче, багато дезертирували, і мені хотілося, чесно кажу.

Після війни ми з дружиною жили в комуналці на Великій Підвальній. П'ятеро сусідів було, і лише одна така, що нам жити не давала. Вона була ненормальна жінка, вигадувала всяке, скаржилася, що їй не дають користуватися спільним телефоном, хоч цього й не було, і почала вона скаржитися через п'ять хвилин після того, як установили цей телефон. Навіть її син сварився з нею через нас, казав: не чіпай Аврама Мойсеїча і Марію Борисівну. Я якийсь час працював у Мінрибпромі, а до того там був будинок, в якому після війни судили німців і потім вішали. І я не пішов дивитися на їхню страту, я не можу дивитися, як вішають живих людей. Але якби вішали оту сусідку, я б пішов дивитися! Вона вийшла потім заміж, уявіть собі...

Дружина вже померла. Як познайомився з нею? Звідки я пам'ятаю — вона мені потім відбила пам'ять! (Сміється). Після інституту мене послали на товарну біржу, а Маруся теж потрапила туди. Вона була дуже красива й мені одразу сподобалася. Мені взагалі завжди подобалися красиві жінки. Так, і досі! Ми з нею разом працювали кілька років, але ось НЕП скінчився, почали будувати соціалізм. Я поїхав з Києва до Брянська, і ми лише листувалися, а коли я повернувся, одружилися —через 12 літ після знайомства. Був у нас син. Дуже вдалий син. Дуже гарний і дуже розумний. Після закінчення МДУ його взяли в аспірантуру при академії наук. Але він рано вмер.

...Про підсумки епохи він каже: багато що змінилося на краще, нині навіть ліпше, ніж у 20-х роках, хоч я тоді й був молодий. Ми сиділи й пили з ним каву, і навіть це було само по собі незвичайно. І цей фінал бесіди навіть не вимагав ніяких особливих реверансів, мовляв, живіть довго, Авраме Мойсейовичу! Він і без нас знає ці маленькі хитрощі добродушних бесід. Так воно й на початку століття було. Точнісінько так.

Світлана КУШНІР,
Віталій ЖЕЖЕРА.

Крім обов'язків ще є і права

І не лише водійські, як стверджують скептики

Освіта

Справжніх юристів в Україні катастрофічно не вистачає. Незважаючи на пристойну кількість державних та недержавних вузів, які дають вищу юридичну освіту. Принаймні, з працевлаштуванням особливих проблем у дипломованих правознавців немає.

За словами декана соціально-гуманітарного факультета Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова Богдана Андрусишина (на знімку другий ліворуч), понад 90 відсотків випускників правознавчого відділення працюють за спеціальністю.

У цьому році це вже третій випуск студентів.

Готують тут переважно майбутніх викладачів правознавства для навчальних закладів.

Як зазначив Богдан Іванович, початкову юридичну освіту школярі отримують з курсу «Основи держави та права», який переважно викладають вчителі історії. А отже деякі тонкощі юридичної науки залишаються поза увагою.

До того ж студенти відділення фактично отримують водночас дві освіти: педагогічну та юридичну.

Проте не одними лекціями живуть студенти. Як і не однією стипендією. Старшокурсники мають змогу отримані теоретичні знання вдосконалити практичними, працюючи за фахом. У цьому їм ніхто не перешкоджає. Адже таким чином вони практично готують собі робоче місце. Та й на зошити і ручки вже не просять грошей у батьків.

Щоправда, на заліках та іспитах їм жодних поступок не роблять. Тож доводиться попрацювати над підручниками.

На кожного студента та випускника зібрано своєрідне досьє, в якому міститься різноманітна інформація (але не компромат), включно до останнього місця роботи. Це дає змогу простежити подальший життєвий шлях колишніх студентів. І якщо потрібно — в чомусь допомогти.

Та піклуються не лише про випускників. Приміром, на початку навчального року на факультеті постійно проводять батьківські збори. Мета — попередити про всілякі непотрібні зваби, на які можуть «клюнути», тільки-но позбувшись батьківської опіки, першокурсники. Цей попереджувальний захід дає свої результати — практично нікого не відраховують.

Читати лекції запрошують викладачів зі столичної Академії внутрішніх справ, Інституту держави та права НАН України. Плідно співпрацюють і з юридичним факультетом Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

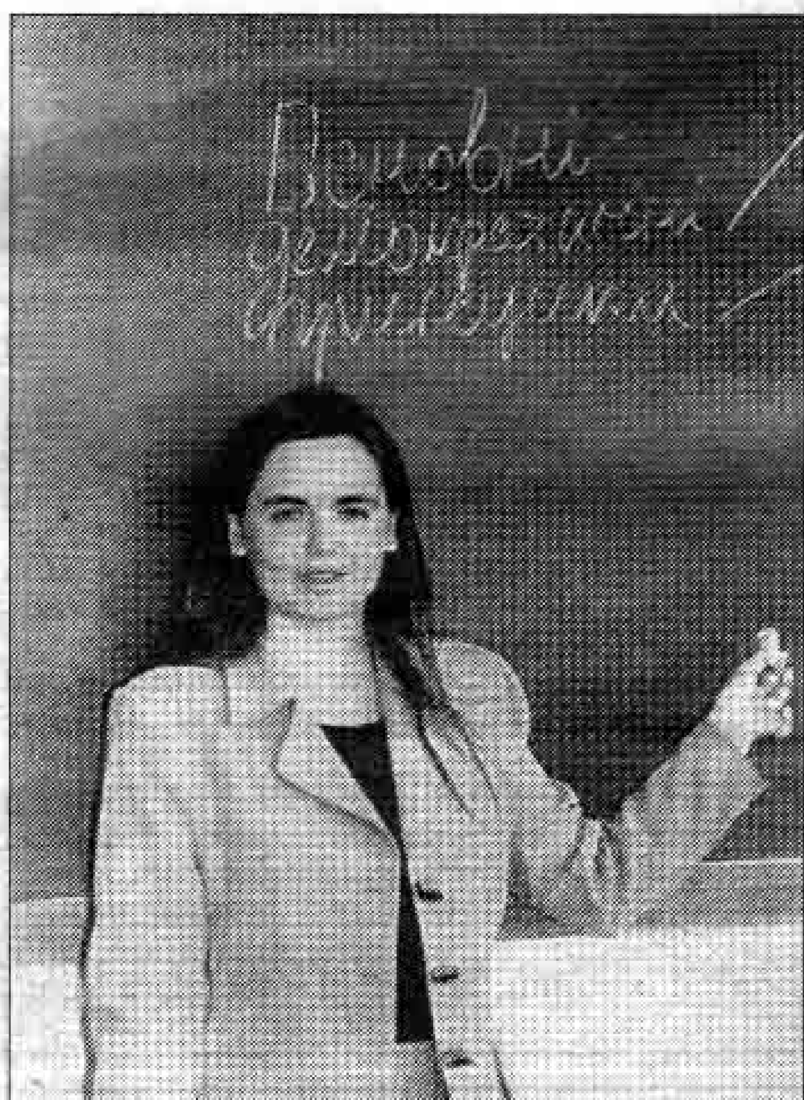
Тож не дивно, що бажаючих вступити дуже багато. В середньому шість чоловік на одне місце. І хоча нині у сфері правознавчої освіти велика конкуренція, у відділення правознавства соціально-гуманітарного факультету Національного педагогічного університету ім. Драгоманова своя ніша.

Богдан ДОВНИЧ.

На знімках: працює екзаменаційна комісія; іде сесія.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Маруся Чурай повертається з віків

Чи то у бронзі, чи то у граніті, але пам'ятник легендарній співачці у Полтаві скоро таки буде. Історія його створення досить тривала. Ще 1993 року було проведено перший конкурс на кращий проект пам'ятника, визначили й місце, де він мав стояти, — колишній Комсомольський парк під Інститутською горою. Вже, мабуть, важко перелічити всі причини, через які задум не було втілено. І... добре. Та й проект морально застарів, і парк не перетворився на справжню зону відпочинку. Власне, і пріоритети тепер у місті інші. Тож новий конкурс став цілком логічним.

— Він проходить на громадських засадах, тому й премій ніяких не передбачає, — вносить ясність головний художник міста, член журі Анатолій Чорнощоков. —Головний приз — втілення проекту в життя. Розмаїття учасників: від аматорів і студентів до метрів і професіоналів. Представлені роботи також різні — від класичної скульптури до модерну. Із 26 відібрано 4, над якими художникам і скульпторам запропоновано ще попрацювати разом із архітекторами. Серед авторів кращих проектів двоє киян і троє полтавців. І найголовніше: вирішено, що ансамбль потрібно поставити у Сонячному парку — напроти краєзнавчого музею. Це, власне, історичний центр Полтави. Тут усе говорить про історію древнього міста. Як і славна землячка — Маруся.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Пам'ять

Від Бога наша пісня

Сорок днів тому відійшов у вічність композитор, народний артист України Ігор Білозір. Сьогодні, 6 липня, здійснюється одна із його мрій, яку не вдалося реалізувати за життя: на стадіоні «Україна» відбудеться велике пісенне дійство.

Родина, друзі, побратими-музиканти всіх поколінь за підтримки меценатів, облдержадміністрації підготували свято, під час якого лунатимуть твори Ігоря Білозіра. Як данина його пам'яті і як пересторога: справжній талант потребує підтримки за життя. У концерті беруть участь відомі зірки української сцени: Оксана Білозір, Мар'ян Шуневич, Микола Мозговий, Олександр Пономарьов, колективи «Кобза», «Ватра», «Піккардійська терція» та інші.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311118.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
01008, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України